

Acabem de sentir i visualitzar, jo diria, la icona més emblemàtica o significativa de les comunitats de l'Arca: el rentament de peus de Jesús als seus deixebles en el sopar de la seva darrera Pasqua. “Feliços vosaltres si ho poseu en pràctica”, els promet. Doncs sí, avui podem confirmar després de 40 anys que al Rusc hem gaudit i gaudim d'aquesta felicitat promesa, tot reconeixent que al llarg d'aquests 40 anys sovint hem viscut aquesta alegria amb llàgrimes al ulls. Molts dels que avui heu retornat al Rusc heu viscut en carn pròpia les dues cares de la moneda: la cara i la creu. Però a cada estrebada o a cada entrebanc sempre hem trobat aquell “àngel de la guarda” que ens anunciava aquell: “No tingueu por, us anuncio una bona nova... avui teniu davant vostre un infant, mireu-li els ulls. Tot ell és un crit d'auxili, de tendresa, de reconciliació i d'esperança. Sí, es diu Joan Pujol, Juanito, Enriqueta, Jaume, Julián, Juana... no acabariem la llista”. Sí, són ells els qui en els moments crítics han estat els contraforts de la comunitat. I, evidentment, en els moments festius són els qui ens han engrescat a tots. Moltes gràcies, en nom de tots, a les moltes persones acollides que al llarg d'aquests 40 anys us heu deixat *rentar els peus*, ens heu fet confiança. No tothom com vosaltres sap deixar-se ajudar en aquest món on, per a molts, la seva fita sembla no haver de menester a ningú. Seria injust si no féssim esment dels diferents responsables de l'Arca de Jean Vanier que des de sempre ens han fet costat.

Fa pocs dies, un monitor afirmava: “*si un dia hagués de deixar el Rusc, no podria viure sense passar-hi sovint*”. En bona part potser és el que a molts us ha passat o ens passa. Potser les circumstàncies dificulten una presència sovintejada però no se'ns han esborrat els rostres lluminosos de les persones, d'abans o d'ara, de la comunitat. Ens han deixat una petjada d'humanitat, encara capaç de retornar-nos el goig de viure i d'estimar quan “pinten bastos”. Un bon dia vàrem anar a donar un cop de mà i ara resulta que hem rebut més del que hi vàrem sembrar.

El número 40 ens pot remetre també a aquells 40 anys de la sortida d'Egipte, de la sortida de l'esclavitud del faraó per arribar a la Terra Promesa. Per a molts de nosaltres, voluntaris, monitors i persones acollides, el camí recorregut amb la comunitat del Rusc ha estat alliberador. Alliberador de molts prejudicis i de molts impossibles, com també motivador de molta esperança. Quan l'apòstol Pau ens acaba d'anunciar que “*Déu, per confondre els savis, ha escollit els qui el món té per ignorants; per confondre els forts, ha escollit els qui són febles als ulls del món*”, sembla com si hagués passat uns dies al Rusc o per una de tantes comunitats alternatives als cànons socials que semblen imposar-se. És un llarg camí el de sortir de l'esclavitud per aconseguir joiosament i gratuïtament rentar-nos els peus els uns als altres, la gran “terra promesa” que en el fons anhela cada home i cada dona. Un botó de mostra d'aquest camí cap a la terra promesa, vers un món més humà, el trobem avui reflectit en aquest llarg mural horitzontal que encerca aquesta carpa. Amb agraïment haurem de reconèixer que en les circumstàncies més adverses, enmig del desert en què ens ha tocat viure, sempre hem anat trobant aquell “mannà” o aquella font d'aigua per sortir del pas, la “Providència” que mai no ens deixa, com ens diria “el pare”, el Dr. Pujol.

Hem de reconèixer que cada persona que s'ha anat incorporant a la comunitat ha estat, “no un problema a resoldre –com ens diu Jean Vanier–, sinó una font de vida”. Sovint, fins i tot, ens ha posat al descobert aquelles mancances o llacunes que guardem en el secret. Les persones acollides amb “capacitats especials” han estat una autèntica provocació a sincerar-nos per esdevenir més autèntics. A nosaltres ens costa més acceptar aquell “som com som”, tan fàcil per a ells.

Cadascú de nosaltres guarda alguna anècdota significativa o motivadora d'alguna persona que ha viscut al Rusc al llarg d'aquests 40 anys i que ens mereix una gran acció de gràcies. Sense menysvalorar la resta em fixaré en quatre persones:

1. **En Julià**, al cel sigui, pels torderencs en “Julián”. Quan jo era nen, amb la colla un xic entremaliada del poble, a la sortida de l’escola, anàvem a riure’ns d’ell per fer-lo enfadar i que ens corregués al darrere. Quina fou la meva sorpresa quan, més tard, ja de mossèn, me’l trobo al Rusc i després a Moià, molt respectat i estimat. L’abraçada que li vaig fer, sense dir-li, era per demanar-li perdó. Quina llicó! Gràcies Julià.

2. **La Isabel**, al cel sigui, ben coneguda i estimada a les Aldeas SOS, als Avets i al Rusc. Tot el seu rostre irradiava un lluminós somriure. Els seus ulls, de majestat romànica, eren capaços de detectar la sensibilitat de cadascú incidint-hi solidàriament. Pocs dies abans de morir, l’Anna del Lledoner, la seva companya d’habitació, s’expressava en aquests termes: *–Jo, quan vaig a dormir, sovint tinc ganes de plorar. La Isabel m’ho endevina i em diu: –Per què plores, Anna?–*. La pregunta que la Isabel feia a l’Anna ens la fa, provocativament, a cadascun: *–Per què plores? De què et queixes?* Aquestes i moltes altres preguntes semblants, verbalitzades o no, ens les fan les persones discapacitades que tenim la sort de conèixer. Nosaltres ens neguem en un vas d’aigua, quan hauríem de saltar i ballar per un peu, donant gràcies nit i dia.

3. **La “Juana” Medina**, el cel sigui, ben coneguda i estimada als Avets i al Rusc. El 31 de desembre del 1995, es trobava a casa de la seva germana a Barcelona. Tot d’una, mentre esmorzava, es dirigeix a la germana per donar-li a conèixer el somni que havia tingut aquella nit: *“El Josepín Borrás acaba de fallecer y toda la Comunidad del Rusc se reúne, en el comedor y en círculo, alrededor del ataúd donde reposa el Josepín. Uno a uno vamos pasando a verlo por última vez. Mi sorpresa es que, cuando agacho la cabeza para verlo, me doy cuenta que es el mismo Niño Jesús con los brazos abiertos, sonriéndome”*. Quan la Joana acabà el seu relat sonà el telèfon per comunicar-los que el Josepín acabava d’expirar. Sobren els comentaris.

4. El qui realment va iniciar la moguda del Rusc, com tots sabem, va ser **en Joan**, un fill amb síndrome de Down de la família Pujol. Els seus pares, Joan i Teresa, estaven convençuts que una persona discapacitada no era una desgràcia sinó una oportunitat i un revulsiu per ser més humans. La visita que van fer a la comunitat francesa de l’Arca –La Merci– i el coneixement de Jean Vanier van fer possible que s’establissin uns lligams que poc a poc varen facilitar una estructuració comunitària més sòlida fins avui. El seu fill Joan era la “mel” d’aquell “Rusc” que enllaminia al més indiferent. Amb motiu del traspàs del Dr. Pujol, el bisbe Jaume Camprodon, amic i coneixedor de la Comunitat del Rusc, envià una carta, amb data del 18 de juliol del 1986, als membres de la Comunitat en què ens diu: *“És fàcilment imaginable que la mort del Dr. Joan Pujol us haurà deixat desconcertats. Talment us hagin robat el pal de paller. He pensat molt en vosaltres, sé que sou coratjosos i que teniu una visió prou cristiana de la vida per descobrir la llum en la foscor. Pels qui formeu la família del Rusc l’atenció directa a les persones és el camí de Déu. El Dr. Pujol no s’ha allunyat tant com sembla; és més pròxim que mai. En Déu, les distàncies més llargues prenen una proximitat familiar. Ara, davant de Déu, reforçarà la vostra fidelitat en l’amor”*.

Estiguem-ne segurs, les persones del Rusc que ens han precedit continuen formant part de la nostra comunitat i des del seu lloc reforcen la nostra fidelitat en l’amor.

“Feliços vosaltres si ho poseu en pràctica”, els digué Jesús després de rentar-los els peus. Al llarg d’aquests 40 anys ho hem intentar realitzar cadascú d’acord amb els seus dons compartits. Avui es un dia extraordinari per a gaudir-ne. Moltes felicitats. Continuem l’acció de gràcies.

Josep Perich Serra

“El Rusc”, Tordera 7 d’oct.2017